

GULAGS I LA DESMEMORIA HISTÒRICA RUSSA

Aquest treball consisteix en investigar el règim estalinista, les seves mesures de repressió i el funcionament dels gulags. Aquests van ser els camps de treball construïts per Stalin on, no només es desfeia de l'oposició o qualsevol persona que pogués anar en contra del seu règim, sinó que també va ser el motor econòmic de la URSS durant pràcticament tres dècades. En aquests camps els presoners eren forçats a realitzar treballs que requerien un gran esforç físic en condicions infrahumanes, com aguantar les baixes temperatures siberianes sense gairebé menjar ni aigua. El gulag més important que va existir, per la quantitat de presoners i per les tortures realitzades en ell, va ser Solovki, situat al Mar Blanc.

Les organitzacions encarregades de reprimir i de fomentar el pànic al llarg del territori soviètic eren les policies secretes, sota les ordres d'Stalin. La primera en existir va ser la CHEKA, fundada l'any 1917, que tenia com a objectiu eliminar qualsevol acte contrarevolucionari que pogués malmetre la revolució russa liderada per Lenin. Amb Stalin ja al poder es va formar la NKVD, un dels òrgans principals de la seva dictadura, que va ser encapçalada per Yagoda, Yezhov i Bèria. Aquest últim va tenir gran pes en aquesta institució i va ser durant bastants anys la mà dreta del dictador. Finalment la SMERSH, encarregada de difondre el comunisme arreu d'Europa i capturar qualsevol persona que fos considerada traïdora de la pàtria.

Per altra banda, hem analitzat la desmemòria històrica d'aquests fets en la política i societat russa actual. El govern de Putin, principalment, ha tingut una gran part de culpa en la desinformació sobre el passat que té la societat russa avui dia. El president rus propugna un discurs patriòtic basat en un passat com a nació unida bastant dubtós.

Com a part pràctica, he llegit el llibre Relatos de Kolimá, on es plasmen experiències dels presoners dels gulags i on s'evidencia de manera clara la deshumanització que patien els presoners a l'estar en aquells camps. Sobre el llibre, he fet un recopilatori dels fragments que m'han semblat més interessants i els he comentat, resumint el relat i donant una visió subjectiva dels fragments escollits.

Arnau Herrero

Tutora: Mercè Carulla

Il·lustració 1: Gulag situat a Solovki, dos presoners treballant en ple hivern

Il·lustració 2: Fotografia que mostra als reclusos d'un camp de treball forçós soviètic Gulag que construeix el Canal del Mar Blanc-Bàltic el 1933.